

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN !

A Fővárosi Ítéltábla dr. Uri József ügyvéd által képviselt felperesnek a dr. Marton Ügyvédi Iroda által képviselt alperes ellen vállalkozási díj és járulékai megfizetése iránt indított perében a Pest Megyei Bíróság 2009. április 29-én kelt 14.G.23.556/2006/39. számú ítélete ellen az alperes részéről benyújtott fellebbezés folytán meghozta az alábbi

í t é l e t e t :

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részeit nem érinti, fellebbezéssel támadott rendelkezését helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 187.500,- (Egyszáznyolcvanhétezer-ötszáz) Ft másodfokú költséget.

Az alperes személyes illetékmentességére tekintettel le nem rótt 439.020,- (Négyszázharminckilencezer- húsz) Ft fellebbezési eljárási illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A fellebbezés elbírálása szempontjából irányadó tényállás szerint a peres felek 2005. január12-én kettő fővállalkozási szerződést kötöttek, az egyiket a T. Nagyközség vízellátó hálózat nyomásövezetekre bontása, az Anna-hegyi vízellátás megvalósítására, a másikat az Anna-hegyi szennyvízelvezetés megvalósítására. A vízellátásra vonatkozó szerződésben a vállalkozási díjat bruttó 234.963.000,- Ft fixösszegű átalányárban határozták meg. A szennyvízelvezetésre vonatkozó

vállalkozási díjat bruttó 200.919.250,- Ft-ban jelölték meg. Mindkét szerződésben rögzítették, hogy a fővállalkozó a kivitelezés megkezdése előtt elkészíti, elkészítteti a komplett kiviteli terveket a szükséges engedélyeztetésekkel és dokumentálással együtt. A megvalósítás során szükségessé váló állapotfelmérések, szakvélemények, műbizonylatok, tervek, bizonyítások és a szükséges talajmechanikai vizsgálatok költségei a fővállalkozót terhelik. Jótéjesítési garanciaként a felperes a bruttó beruházási költség 10 %-ának megfelelő összeget biztosít, amely a sikeres műszaki átadás-átvétel napját követő egy év múlva esedékes, a garanciális bejárásan fellelt hibák kijavításáig érvényesíthető.

A két szerződés megkötését megelőzően, 2004. október 12-én az alperes beruházási irodájának vezetője emlékeztetőt vett fel **B.G.**-ral, amelyben rögzítették, hogy a törökbálinti 0164. hrsz.-ú ingatlanon **B.G.** a vízellátási, illetve szennyvízelvezetési csatorna megépítése során kitermelt föld elhelyezését, elvonulási helyet, telephelyet biztosít, továbbá ezt a kérdést a beruházási iroda vezetője az alperesi képviselő testület elé terjeszti. A képviselő testület a földdeponálásról nem határozott. A vízmű és csatornamű építése során a felperes a kitermelt földet az ezen ingatlanon található meddő gödör feltöltésére használta fel, továbbá ezen az ingatlanon ideiglenes depónia is volt, mely utóbbi földet a csővezetékek lefektetését követően a munkagödörbe visszatöltötték. A törökbálinti 7913. hrsz.-ú ingatlanra **B.J.** kérelmére a felperes 200 m³ földet hordatott a terep egyenetlenségei megszüntetésére és feltöltés céljából. Az ingatlanokra a felperesi vállalkozás körén kívül eső más társaságok is hordtak földet, a 7913. hrsz.-ú ingatlan körbekerítésére került sor a további földhordás megakadályozása végett. A 0164. hrsz.-ú ingatlannak a Margaréta út felőli részén a földfeltöltés következtében magas, meredek részsű keletkezett.

A vízvezeték és szennyvízvezeték átadás-átvételi eljárást megelőzően 2005. augusztus 1-jén helyszíni bejárást tartottak, az átadás-átvételi eljárás 2005. augusztus 8-án zajlott le.

Lakossági bejelentés érkezett azzal kapcsolatban, hogy a 0164. hrsz.-ú ingatlanra a deponált föld miatt keletkezett meredek részsű veszélyes. Az alperesi önkormányzat ennek kivizsgálására ad hoc bizottságot alakított, szakvéleményt készíttetett, továbbá 2005. novemberében helyszíni bejárást tartott. A szakértő ezen ingatlan részsűjét balesetveszélyesnek minősítette és javasolta ezen állapot megszüntetését. A felek között kialakult balesetveszélyes helyzet megszüntetése céljából megbeszélések folytak. A felperes vállalta a tervek elkészítését azzal, hogy a költségeket csak megelőlegezi, azt a felelősség megállapítása után a felelős viselje. Az alperesi önkormányzat a 43/2006. (II.16.) ÖK. határozatával a felperest kötelezte a tervek elkészíttetésére. Ezt a határozatot a felperes megfellebbezte, a közigazgatási hivatal az elsőfokú határozatot megsemmisítette, és új eljárásra utasította. Ezt követően az alperes **B.G.** és **B.J.** bérelőket kötelezte a földfeltöltéssel kapcsolatos engedélyezési tervek elkészíttetésére. **B.G.** a közigazgatási határozatot bíróság előtt megtámadta, a Pest Megyei Bíróság 9.K.26.416/2007/9. számú ítéletében a közigazgatási határozatot megsemmisítette és megállapította a határozata indokolásában, hogy nem **B.G.** járt el építetői minőségben a földfeltöltéssel kapcsolatban, hanem a jelen per alperese. Ezen bírósági ítélet alapján a megismételt eljárás során a Budaörsi Város Polgármesteri Hivatala az

alperesi önkormányzatot kötelezte a törökbálinti 0164. hrsz.-ú ingatlanon megvalósult, építési engedély nélkül végzett tereprendezés, földfeltöltés építetőként azonnali hatállyal a veszélyt jelző táblák elhelyezésére, kerítés helyreállítására. Határozata indokolásában kifejtette, hogy a szabálytalanság tudomására jutásától számított egy év eltelt, ezért átalakítási vagy bontási kötelezettséget már előírni nem lehet.

Az alperes a 43/2006. (II.16.) ÖK. határozatban írt felhatalmazás alapján szerződést kötött a G. Kft.-vel 2006. március 16-án a 0164. és 7913. hrsz.-ú ingatlanok területén lévő balesetveszélyes feltöltés rézsűrendezése és mintegy 1500 m³ földszállításra a mellékelt szakértői nyilatkozat és stabilitás vizsgálati jegyzőkönyv alapján bruttó 7.317.000,- Ft vállalkozási díjért.

Az alperes a 324/2006. (VIII.24.) ÖK. határozatával megállapította, hogy a szennyvízcsatorna beruházásnál ki nem fizetett 20.091.924,- Ft jótéjesítési garancia összegét visszatartja a felmerült tisztázatlan kérdések rendezéséig. Az ivóvízhálózat építésberuházásból jótéjesítési garancia címén visszatartott 23.496.300,-Ft-ból levonja a föld elszállításáért kifizetett 7.317.000,- Ft-ot, és a felperes részére 16.179.300,-Ft-ot átutal. Az alperes az elsőfokú eljárás alatt a szennyvízcsatorna beruházásnál visszatartott jótéjesítési garancia összegéből 17.891.927,- Ft-ot 2007. április 26-án átutalt a felperesnek.

A felperes az elsőfokú bíróságra 2006. július 19-én benyújtott és módosított keresetében az alperest kérte kötelezni 9.517.000,- Ft visszatartott jótéjesítési garancia összeg, ennek 2006. szeptember 20-tól a kifizetés napjáig járó, a Ptk. 301/A. § szerinti késedelmi kamat, továbbá az alperes által átutalt 17.891.924,- Ft után a késedelem időszakára a Ptk. 301/A. §-a szerinti késedelmi kamat, valamint 13.011.850,- Ft többletmunkáért elvégzett vállalkozási díj és ennek 2005. december 13-tól a kifizetés napjáig járó a Ptk. 301/A. §-a szerinti késedelmi kamat és perköltség megfizetésére.

Az alperes az ellenkérelmében a felperes keresetének az elutasítását kérte, a még ki nem fizetett jótéjesítési garancia összegével szemben beszámítási kifogást terjesztett elő, egyrészt 2.200.000,- Ft-ra, amelyet a pince beázása miatt fizetett ki a károsultnak, valamint 7.317.000,- Ft-ra, amelyet a meredek rézsű veszélyes voltának megszüntetése körében a földelhordásra fizetett ki a vállalkozónak. Ez utóbbival kapcsolatban arra hivatkozott, hogy a felperes ezen munkát felszólítás ellenére nem végezte el, továbbá megszegte a fővállalkozói szerződés 4.1 és 4.17 pontjait, ezzel jogellenes magatartást tanúsított.

A felperes a beszámítási kifogás elutasítását kérte arra hivatkozva, hogy a felelősségét nem ismerte el. Ezen kívül hiányzik a felperesi jogellenes magatartás, valamint az ok-okozati összefüggés. Hangsúlyozta, hogy az alperes a földdepónia elhelyezéséről mindvégig tudott, jogerős határozat nem kötelezte terv készíttetésére, a közigazgatási eljárásban az alperest nevezték meg építetőnek. Együttműködési kötelezettsége körében segítségként vállalta a depóniaterv készítését és költségének megelőlegezését azzal, hogy a költségeket a felelős viselje.

A Pest Megyei Bíróság a 2009. április 29-én kelt 14.G.23.556/2006/39. számú ítéletében kötelezte az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 15 napon belül 9.517.000,- Ft tőkét, ennek 2006. szeptember 20-tól a kifizetés napjáig járó minden naptári félévenként a késedelemmel érintett naptári félévet megelőző utolsó napon érvényes jegybanki alapkamat 7 %-kal növelt összegének megfelelő mértékű késedelmi kamatát, továbbá 17.891.924,- Ft után 2006. szeptember 20-tól 2007. április 25-ig a késedelemmel érintett naptári félévet megelőző utolsó napon érvényes jegybanki alapkamat 7 %-kal növelt összegének megfelelő mértékű késedelmi kamatát. Ezt meghaladóan a felperes keresetét elutasította, továbbá az alperes beszámítási kifogását is elutasította. Kötelezte a felperest, hogy külön felhívásra fizessen meg az államnak 540.000,- Ft feljegyzett illetéket, az ezt meghaladó feljegyzett illetéket az állam viseli. Kötelezte az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 15 napon 359.400,- Ft perköltséget.

Határozata indokolása szerint a kártérítés körében a Ptk. 339. § (1) bekezdése alapján az alperes terhére esik a felperesi jogellenes magatartás, a bekövetkezett kár és a jogellenes magatartás közötti ok-okozati összefüggés, továbbá a kár összecszerűségének bizonyítása. A becsatolt fővállalkozási szerződésekből megállapítható, hogy a kivitelezéssel kapcsolatos tervek elkészíttetése a 4.17 pont szerint a felperest terhelte. Ennek ellentmond azonban a közigazgatási eljárás, amelynek végeredményeként a 2008. szeptember 9-én kelt határozat indokolásából megállapítható, hogy a földdeponia építtetője az alperes, az ezzel kapcsolatos tervek elkészíttetésére ő lett volna köteles, ezért a tervkészíttetést a felperesre nem háríthatja át. A 2004. október 12-i emlékeztető szerint a 0164. hrsz.-ú ingatlant jelölték ki földdeponálás céljából figyelemmel arra, hogy ezzel az alperes költséget takaríthatott meg. Lehoczkíné Németh Éva az alperes pályázati referensének tanúvallomásából megállapította az elsőfokú bíróság, hogy közbeszerzési eljárás keretében úgy határozták meg, hogy a pusztazámori lerakóhelyre kerülhet a kitermelendő föld, azonban a tervező előzetes költségvetés alapján ennek költsége az alperes számára túl magas összegnek bizonyult, ezért a tervező közelebbi depóniát javasolt, így merült fél a Beer féle terület.

Az alperes a helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvény rendelkezései alapján döntéseit önkormányzati rendelettel vagy képviselő testületi határozattal hozza meg. Az az alperes érdekkörébe tartozó kérdés, hogy a deponálás tárgyában a megfelelő határozatot nem hozta meg.

Az elsőfokú bíróság **B.G.** tanúvallomásából megállapította, hogy a kivitelezés elkezdésekor az alperesi műszaki ellenőr és a felperes ügyvezetője is megkereste azzal, hogy az alperes küldte őt a depónia ügyében. A műszaki ellenőr és a felperes ügyvezetője a depónia helyéről az információt csak az alperestől szerezhette. Az előbbiek szerint nem a felperes, hanem az alperes volt abban a helyzetben, hogy a depónia helyéről határozatot hozzon, a földtulajdonossal, illetve bérlővel a megfelelő szerződést megkösse. Azzal, hogy a felperes a 0164. hrsz.-ú ingatlanra hordta a kitermelt földet, jogellenes magatartást nem tanúsított és ugyanígy a 7913. hrsz.-ú ingatlannál sem, mivel az oda történő földhordás **B.J.** megrendelése alapján történt.

Az eljárás iratai, a rendőrségi feljelentés, a 34. sorszámú jegyzőkönyvben tett alperesi elismerés is tanúsítja, hogy az előbbi földterületekre nemcsak a felperes szállított kizárólagosan földet, a rendőrségi feljelentés szerint a 0164. hrsz.-ú ingatlanra kommunális hulladék is került. Azt sem a rendőrségi eljárás, sem az alperes által felállított ad hoc bizottság eljárása nem tudta kétségmentesen megállapítani, hogy a felperesen kívül más beszállítók az egyes ingatlanokra pontosan milyen mennyiségű földet, illetve egyéb anyagot szállítottak.

A per adatainak egybevetése és mérlegelése alapján az elsőfokú bíróság arra a következtetésre jutott, hogy minden kétséget kizáróan nem állapítható meg, hogy a pincebeázást kizárólag a földdepónia okozta.

A meredek rézsű rendezése körében az alperes által a G. Kft.-nek kifizetett összeggel kapcsolatban az elsőfokú bíróság arra mutatott rá, hogy az alperes a 43/2006. (II.16.) ÖK. határozatával intézkedett a területről 1500 m³ föld elszállítása felől. A társaság árajánlata azonban ezen határozatot megelőzően érkezett az alpereshez. A bizonyítási eljárás adataiból megállapítható volt, hogy a területre nemcsak a felperes, hanem mások is szállítottak földet, illetve kommunális hulladékot, továbbá az ingatlan bérlője, B.G. is elismerte tanúvallomásában, hogy 200 m³ termőföldet hordatott a területre felszín egyengetés és parkosítás céljából. Mivel a depónia tervezetése nem a felperes, hanem az alperes feladata volt, a tervvel a depónia természetbeni megjelenítési formája meghatározásra került volna, ezért a kár nyilvánvalóan elkerülhető lett volna. Ez a körülmény az alperes érdekkörében, felelősségi körében értékelhető. Nem állapítható meg, hogy a veszélyes rézsű a felperes tevékenysége miatt alakult ki, mivel az ingatlanra nemcsak a felperes, hanem mások is hordtak földet, egyéb hulladékot.

Az elsőfokú bíróság a fentiekre tekintettel megállapította, hogy az alperes nem bizonyította minden kétséget kizáróan, hogy a felperes kárt okozó, jogellenes magatartást tanúsított, ezen magatartás és a keletkezett kár között ok-okozati összefüggés fennállna, ezért a beszámítási kifogást, mint alaptalant elutasította.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen az alperes nyújtott be fellebbezést, amelyben kérte annak részbeni megváltoztatásával a 7.317.000,- Ft beszámítási kifogás alapján a felperes keresete ezen részének az elutasítását és a felperes másodfokú perköltség viselésére történő kötelezését.

Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a tényállást kellő mértékben feltárta, a becsatolt okirati bizonyítékokat azonban nem kezelte kellő súlyuk szerint, emiatt helytelen jogkövetkeztetést vont le az alperesi beszámítási kifogás részbeni elutasítása vonatkozásában.

A fellebbezéssel érintett összeg tekintetében hangsúlyozta, hogy a felperes a balesetveszélyes helyzetet nem szüntette meg, ezért más kivitelezővel kényszerült elvégeztetni a munkát. Az ad hoc bizottság 2005. november 7-i ülésén a felperesi ügyvezető a bizottság előtt elismerte a szabálytalan és engedély nélküli földhordást, amikor elmondta, hogy „sajnos csak szóbeli megállapodás történt arról, hogy a tulajdonosok megengedték, hogy földet vigyenek a területre, ezt jegyzőkönyvbe kellett volna foglalni, Badari és Beer úr nyilatkozott, de csak szóban.” A felperesi ügyvezető ezen az ülésen azt is mondta, hogy a garanciális munkákat elvégzik.

Az általa csatolt 2006. január 5-i ad hoc bizottsági ülés jegyzőkönyve tartalmazza azt a folyamatot, hogy miért kényszerült más vállalkozóval elvégeztetni a földmunkát. A garanciális időn belül többször levélben és egyeztető tárgyaláson kérte a felperest a balesetveszélyes helyzet megszüntetésére, a geotechnikai szakértői nyilatkozat és stabilitásvizsgálat alapján, amelynek a felperes nem tett eleget.

A másik vállalkozóval kötött vállalkozási szerződésben 1500 m³ földszállítás és a két perbeli ingatlan területén lévő balesetveszélyes feltöltés, rézsűrendezés szerepelt, mint vállalkozó által elvégzendő munka a szakértő nyilatkozata és stabilitás vizsgálati jegyzőkönyv alapján. A 0164. hrsz.-ú ingatlanról történő földszállítást P.D. beruházási irodavezető intézte. A szakvélemény mindkét ingatlannal kapcsolatban rögzítette, hogy azokat vegyes anyaggal töltötték fel. Alapvető probléma az, hogy a vízelvezetést nem oldották meg, így a rézsűn az esőzések nyomai láthatók, sok helyen mély árkot mosott a lefolyó esővíz a rézsű oldalán. A feltöltés anyagát a felszíni vizsgálatok alapján sehol nem tömörítették. A szakértő szerint a stabilitás hosszú távú biztosítása érdekében azonnali beavatkozás vált szükségessé, a védelemről gondoskodni kellett.

Mindezekre tekintettel álláspontja szerint bizonyítási kötelezettségének eleget tett. A felperesi jogellenes magatartást és az ok-okozati összefüggést, a kár összecszerűségét a fentiekén túl alátámasztja a 2006. január 23-i jegyzőkönyvben tett műszaki ellenőri és felperesi képviselői nyilatkozat. A képviselő testület 300/2005. (IX.29.) ÖK. határozat alapján kinevezett ad hoc bizottság vizsgálata, a törökbálinti rendőrség parancsnokának előadása, valamint a Budaörs Városi Polgármesteri Hivatal Építéshatósági Irodája VIII-64/2007/13. számú határozata.

A felperes a fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének a helybenhagyását kérte, annak helytálló indokaira tekintettel.

Az alperes fellebbezése nem alapos.

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253.§ (3) bekezdése alapján a fellebbezési kérelem és ellenkérelem korlátai között bírálta felül, ezért kizárólag abban a kérdésben kellett állást foglalnia, hogy a 7.317.000,- Ft kártérítés jogcímén előterjesztett alperesi beszámítási kifogást elutasító döntése megalapozott volt-e.

Az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg és a lefolytatott bizonyítási eljárás és a bizonyítékok okszerű mérlegelését követően megalapozottan jutott arra a következtetésre, hogy az alperes a kártérítés egyik elemét sem bizonyította.

Az állandó bírói gyakorlat szerint a jogszerű mérlegelésen alapuló tényállás a másodfokú bíróságot is köti, ezért a másodfokú eljárásban nem volt lehetőség a bizonyítás adatainak újabb egybevetésére és értékelésére az alperes által a fellebbezésben hivatkozott okok miatt sem.

A fellebbezés kapcsán a másodfokú bíróság az alábbiakra mutat rá.

Az elsőfokú bíróság a Pp. 206. §-ának (1) bekezdése rendelkezésének megfelelő mérlegelésével állapította meg a tényállást és valamennyi bizonyítéknak az egybevetése és mérlegelése alapján helyesen jutott arra a következtetésre, hogy a felperest kártérítési felelősség nem terheli. Az alperes által a fellebbezésben hivatkozott ad hoc bizottsági ülések jegyzőkönyveiben foglalt és kiragadott részek mindezeket nem döntenek meg.

A felperes által elismert földhordás nem azonos a jogellenes magatartással és mindkét perbeli ingatlannal kapcsolatban bizonyítást nyert, hogy a földhordást részben maguk a bérlők is kérték.

A fentiekre tekintettel a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének fellebbezéssel támadott rendelkezését a Pp. 254. § (3) bekezdése alapján - érdemben helytálló indokaira tekintettel - helybenhagyta.

Az alperes fellebbezésének eredménytelenségére tekintettel a Pp. 239. §-a szerint alkalmazandó Pp. 78. § (1) bekezdése alapján kötelezte az alperest a felperes másodfokú eljárás során felmerült költsége megfizetésére. A másodfokú bíróság az ügyvédi munkadíj mértékét a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (5) és (6) bekezdései alapján mérlegeléssel állapította meg és azzal, hogy az összeg az általános forgalmi adót is tartalmazza.

Az alperes az Itv. 5. § (1) bekezdés b) pontjára figyelemmel személyes illetékmentességgel rendelkezik, ezért fellebbezése eredménytelenségére tekintettel a le nem rótt illetéket az állam viseli a 6/1986. (VI.22.) IM rendelet 14. §-a alapján.

Budapest, 2009. év november hó 19. napján

. Mika Ágnes sk.
a tanács elnöke

. Kurucz Zsuzsánna sk.
előadó bíró

Dr. Tibold Ágnes sk.
bíró

A kiadmány hitelül:

bíróági tisztviselő